

**Visites al
patrimoni**
(Guió didàctic cicle
superior)

La Revolució industrial a Barcelona: Poblenou

Schola
Didàctica Activa, S.L

scholactiva@scholactiva.com
www.scholactiva.com
@Scholactiva

La Revolució Industrial a Barcelona: Poblenou

Des del seu naixement, Barcelona va disposar al llarg del temps de diverses muralles que protegien i tancaven com un cinturó, el conjunt de la ciutat. Al voltant, camps amb masos que conreaven els productes que abastien els mercats de la ciutat.

St. Martí de Provençals era el poble més gran del pla en extensió, s'estenia des de les muralles fins als marges del Besós, i des del mar fins als peus del Carmel. Al segle XVIII, les terres de Sant Martí més properes al mar, corresponents al que seria el Poblenou, van ser ocupades pels "prats d'indianes" i per les primeres indústries.

Aquells fabricants d'indianes van ser els antecessors dels industrials del Poblenou, perquè la moda de les indianes va ser passatgera però els fabricants hi restaren; els vells prats amb els seus coberts i amb les seves instal·lacions precàries, van donar pas a noves fàbriques de tèxtils.

Cap al 1840-1850 va aparèixer a la premsa del moment, la paraula "Pueblo Nuevo", fent referència a la concentració d'edificis i de persones que s'instal·len al sud de Sant Martí de Provençals, a la zona del barri del Taulat, per treballar en les instal·lacions fabrils que anaven proliferant. Amb el temps, Poblenou es converteix en el territori amb més concentració industrial de tota Catalunya, és per això que se li atribueix un nom que no pot passar desapercebut: el Manchester català. Per què Poblenou es va convertir en el motor industrial de Catalunya? Quines conseqüències va tenir aquest fet pels habitants de Poblenou? I per Barcelona? Què en queda d'aquell barri que durant tants anys va capitanejar el progrés econòmic i tecnològic del nostre país? Veniu i ho descobrireu!

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Situar cronològicament l'època industrial.
- Haver reflexionat sobre la importància de la màquina de vapor.

Objectius

- Identificar l'impacte de la industrialització a Barcelona.
- Avaluat l'empremta de la industrialització a Poblenou.
- Observar les noves formes artístiques: el Modernisme.
- Conèixer la vida quotidiana: noves necessitats i nous edificis.
- Apropar-se a l'estructura social dins la ciutat partint de la fàbrica com a punt de referència.

Competències

Conviure i habitar el món

- Situar-se en l'espai utilitzant plànols i mapes.
- Situar etapes i fets de la història personal per entendre el pas del temps.

- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions.
- Comunicar idees i informacions de forma oral.
- Utilitzar vocabulari adequadament.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Contrastar informacions a partir de documentacions diverses.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Buscar els fonaments de la identitat personal.
- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.

Continguts

- Enunciació de preconceptes a través d'una sèrie de preguntes.
- Observació de les restes del patrimoni industrial i urbanístic.
- Realització d'un treball de camp basat en l'observació del patrimoni industrial.
- Formulació d'hipòtesis a partir de les restes patrimonials i reproduccions.
- Exposició de les conclusions obtingudes.

Conceptes

- La Revolució Industrial.
- Els canvis tecnològics.
- Prats d'indianes.
- Muralles.
- La fàbrica.
- Cases obreres i vases burgeses.
- Comerços i el mercat.
- Obrers i altres oficis.
- El casino.
- El Modernisme.

Activitats d'aprenentatge

- Gràcies al quadern de treball, es realitzarà un seguiment i resposta a les preguntes exposades.

- La visita discorre des de la Rambla del Poblenou cap a les cases obreres del carrer Fernando Po. Després es fa una parada a la Plaça Prim per parlar de les cases dels Pescadors i de la importància al barri d'aquest antic ofici. Continuem cap el carrer Taulat, on expliquem origen i importància, i pel carrer Agulló arribarem fins el mercat. Des del mercat arribem fins a Can Saladrigues, una de les construccions fabrils emblemàtiques del barri, per explicar com eren les fàbriques, com funcionaven i les seves parts. Des de Can Saladrigues ens adrecem de nou a la Rambla on expliquem la importància del casino i les cooperatives obreres i acabem amb l'observació de les cases modernistes.

Temps i necessitats

La visita té una durada aproximada de 2 hores.

El lloc de trobada és Rambla del Poblenou amb carrer Fernando Po.

L'hora més adequada per iniciar la visita són les 10 hores.